

De heer Geert BOURGEOIS
Minister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed
Martelaarsplein 19
1000 BRUSSEL

Kabinet van de Minister-president	
№	KB 9861
datum IN	07 FEB. 2018
datum UIT	

contactpersoon
Dirk Van Guyze
dvguyze@serv.be

ons kenmerk
SALV_ADV_20180126_bestuursdecreet_dvg_hHV

Brussel
26 januari 2018

Advies voorontwerp Bestuursdecreet

Mijnheer de minister-president

De Vlaamse Regering heeft op 22 december het voorontwerp van bestuursdecreet principieel goedgekeurd. Dit voorontwerp is een vervolg op het Witboek 'Open en wendbare overheid' dat op 7 juli 2017 door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd.

Op 5 januari 2018 ontving de SALV een brief met het verzoek om binnen een termijn van 30 dagen advies te verlenen over het voorontwerp van bestuursdecreet.

Het als bijlage bijgevoegde advies werd goedgekeurd tijdens de zitting van de SALV op 26 januari 2018.

Hoogachtend

n.o.
Coenegracht

Chris Coenegrachts
Ondervoorzitter SALV.

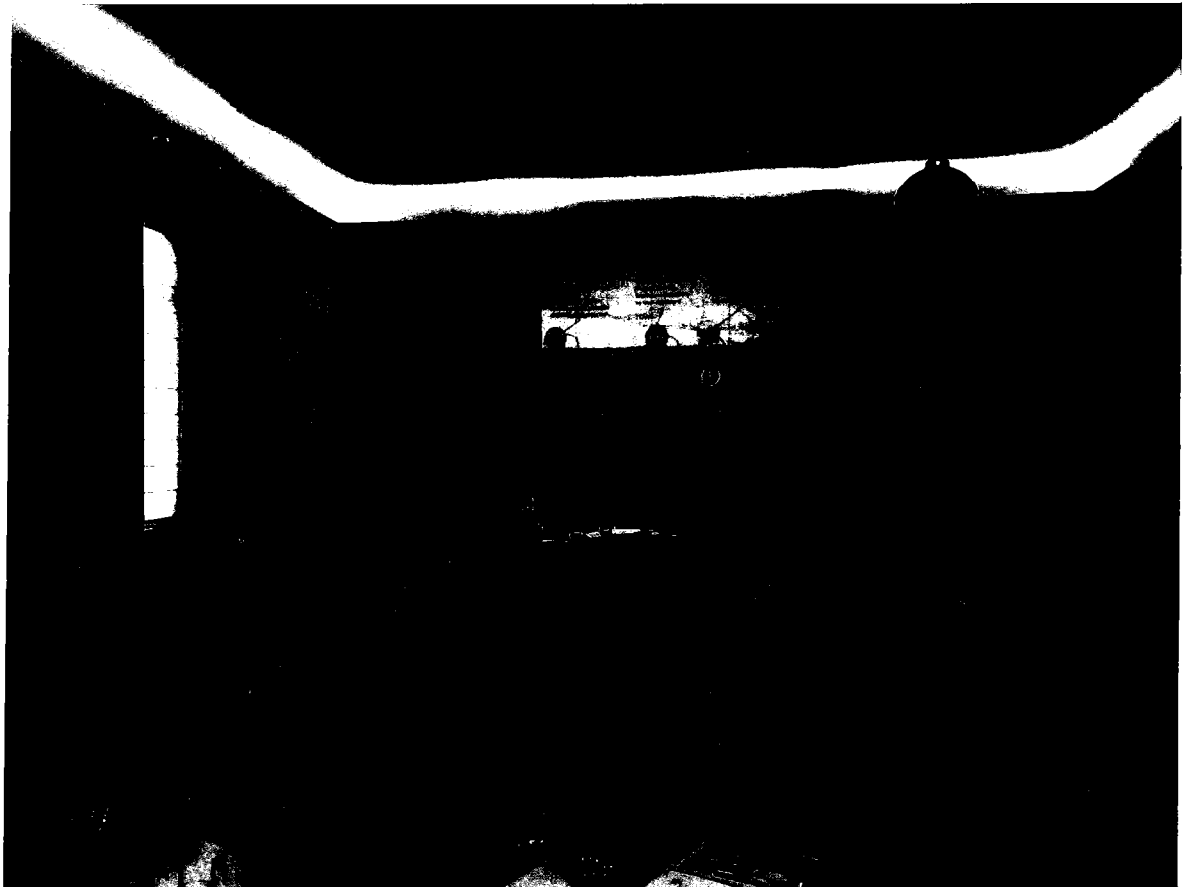
Hendrik Vandamme
voorzitter

Bijlage: advies

Advies

Bestuursdecreet

Brussel, 26 januari 2018

Foto: SALV

De Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij adviseert de beleidsmakers, in hoofdzaak de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement, over landbouw en visserij in de brede zin van het woord. De adviezen, zoals vastgesteld door de belanghebbenden vertegenwoordigd in de adviesraad, passen in een gedragen politieke besluitvorming.

Adviesvraag: voorontwerp van bestuursdecreet

Adviesvrager: Geert Bourgeois – Minister-president en Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed

Ontvangst adviesvraag: 5 januari 2018

Adviestermijn: 30 dagen

Goedkeuring raad: 26 januari 2018

Adviesnummer: 2018-02

Contactpersoon: Dirk Van Guyze – dvguyze@serv.be

Inhoud

Inhoud	3
Inleiding	4
Krachtlijnen	5
Situering	6
1 Traject van groenboek naar witboek bestuur	6
2 Voorontwerp van bestuursdecreet	7
Advies	9

Inleiding

De Vlaamse Regering heeft op 22 december het voorontwerp van bestuursdecreet principieel goedgekeurd. Dit voorontwerp is een vervolg op het Witboek 'Open en wendbare overheid' dat op 7 juli 2017 door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd.

Op 5 januari 2018 ontving de SALV een brief van Minister-president en Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed Geert Bourgeois met het verzoek om binnen een termijn van 30 dagen advies te verlenen over het voorontwerp van bestuursdecreet.

Ook de SERV, de Mineraad, de Vlaamse Woonraad, de SAR Ruimtelijke Ordening en Onroerend erfgoed, de Mobiliteitsraad van Vlaanderen, de Strategische Adviesraad voor het Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid, de Vlaamse Onderwijsraad en de SAR voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media en de VVSG ontvingen deze adviesvraag.

Op 24 januari 2018 organiseerde de SERV een hoorzitting. Karen Van Alsenoy en Mathias Vandenborre van het kabinet van Minister-president Bourgeois én Christel Van Keer en Frederik Vanlaere van het departement Kanselarij en Bestuur gaven daarbij toelichting aan de strategische adviesraden. De SALV was vertegenwoordigd tijdens deze hoorzitting.

Het advies werd vervolgens schriftelijk voorbereid en door de Raad tijdens zijn zitting van 26 januari 2018 goedgekeurd.

Hendrik Vandamme

SALV-voorzitter

Krachtlijnen

De SALV onderschrijft de doelstellingen van het Bestuursdecreet, namelijk dat door het vereenvoudigen en het coördineren van 12 decreten tot 1 bestuursdecreet de dienstverlening van de overheid kwaliteitsvoller en de interne werking efficiënter kan worden gemaakt.

De Raad waardeert dat het voorontwerp van decreet de positie strategische adviesraden helder weergeeft in het landschap van Vlaamse adviesorganen.

De SALV is tevreden dat strategische advisering decretaal verankerd blijft en stelt vast dat een aantal elementen uit het advies over het groenboek Bestuur werden opgenomen in het ontwerp van decreet. Door bijvoorbeeld decretaal op te nemen dat advisering over groen- of witboeken tot de opdrachten behoort, wordt tegemoetgekomen aan de vraag van de SALV dat advisering op het juiste moment gegeven moet worden en dat is niet 'as such' vroeg of laat in de besluitvorming'.

De Raad verwelkomt tenslotte ook de mogelijkheid tot onderlinge samenwerking van adviesraden en het organiseren van open consultaties ter voorbereiding van een advies.

Situering

1 Traject van groenboek naar witboek bestuur

Groenboek Bestuur

Op 28 oktober 2016 nam de Vlaamse Regering akte van de mededeling betreffende 'het Groenboek bestuur: 6 principes en 30 voorstellen voor een vernieuwende overheid'.

De centrale vraag in dit groenboek was 'Welke Vlaamse overheid is vandaag en morgen nodig om de uitdagingen in onze samenleving samen aan te pakken'?

De mededeling over het Groenboek bestuur was de start van een brede consultatie. Aan de consultatie van het groenboek namen 638 burgers en 20 organisaties en overheden deel. Burgers, verenigingen, bedrijven, ambtenaren en andere besturen konden daarbij tot 31 december 2016 reageren. Op 16 december 2016 legde de SALV hierover een advies neer¹. De Raad formuleerde daarbij volgende 2 kernaanbevelingen die betrekking hadden op de adviesradenwerking:

- de strategische advisering moet decretaal verankerd blijven, ook bij decreten en ontwerpen van besluit. Strategische advisering moet bovendien op het juiste moment komen;
- de keuze tussen een kleine kern met flexibele pool of een brede samengestelde raad moet niet gemaakt worden.

Witboek 'open en wendbare overheid'

De input op het groenboek werd verwerkt en gebundeld in een consultatieverslag², waarvan de Vlaamse Regering op 24 februari 2017 kennis nam. De opmaak van een witboek werd aangekondigd, onder meer om de inhoudelijke keuzes voor de opmaak van het bestuursdecreet te sturen.

Tijdens de maanden maart tot juni 2017 heeft het departement Kanselarij en Bestuur vervolgens het witboek 'open en wendbare overheid' uitgewerkt. Het witboek bevat een visie op lange termijn alook engagementen op korte termijn (binnen de huidige regeerperiode). Dit witboek werd op 7 juli 2017 goedgekeurd door de Vlaamse Regering en omvat 5 pijlers voor een open en wendbare overheid naar 2050:

- Dienstverlening draait om mensen
- Meerwaarde creëren door participatie
- Regelgeving als hefboom voor groei en innovatie
- Onderbouwd beleid als verantwoording voor kennisopbouw
- Oplossingsgericht samenwerken als een netwerkorganisatie

¹ SALV-advies van 16 december 2016

² Consultatieverslag Groenboek Bestuur

2 Voorontwerp van bestuursdecreet

In het Vlaamse regeerakkoord is een engagement voor de coördinatie van 5 bestuurlijke decreten opgenomen: 'We coördineren een aantal bestaande decreten (decreet bestuurlijk beleid, decreet deugdelijk bestuur, decreet openbaarheid van bestuur, klachtendecreet, e-governmentdecreet) tot één Vlaams bestuursdecreet. Uitgangspunten van dit decreet zullen zijn : het recht op kwaliteitsvolle dienstverlening, en het recht op digitale dienstverlening'³.

Er is door de beleidsmakers gekozen om deze coördinatie uit te breiden van 5 tot 12 bestaande bestuurlijke decreten. De inhoud ervan is volgens de memorie van toelichting terug te vinden in de vijf pijlers van het witboek 'open en wendbare overheid'.

Het voorontwerp van bestuursdecreet coördineert volgende 12 bestuurlijke decreten.

1. Kaderdecreet Bestuurlijk Beleid;
2. Decreet Deugdelijk Bestuur;
3. Decreet ter bevordering van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in de advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid (MEP-decreet);
4. Decreet tot regeling strategische adviesraden;
5. Decreet stuurorgaan Vlaams informatie- en ICT-beleid;
6. Decreet betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;
7. Openbaarheidsdecreet;
8. Klachtendecreet;
9. Decreet normen overheidscommunicatie;
10. Archiefdecreet;
11. Decreet hergebruik overheidsinformatie;
12. Decreet betreffende de Vlaamse openbare statistieken.

Het voorontwerp van bestuursdecreet is opgebouwd uit 4 titels met verschillende hoofdstukken.

TITEL I. Algemene bepalingen

- ▀ Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen
- ▀ Hoofdstuk 2. Definities
- ▀ Hoofdstuk 3. Toepassingsgebied
- ▀ Hoofdstuk 4. Lokale overheden
- ▀ Hoofdstuk 5. Privaatrechtelijke instellingen met een publieke taak

TITEL 2. Relatie tussen burgers en overheid

- ▀ Hoofdstuk 1. Communicatie tussen burger en overheid
- ▀ Hoofdstuk 2. Individuele bestuurshandelingen
- ▀ Hoofdstuk 3. Toegang tot bestuursdocumenten
- ▀ Hoofdstuk 4. Hergebruik van overheidsinformatie
- ▀ Hoofdstuk 5. Klachten, meldingen en voorstellen

TITEL 3. Organisatorische bepalingen

³ Regeerakkoord van de Vlaamse regering 2014-2019, pg 11

- Hoofdstuk 1. Structuur van de Vlaamse administratie
- Hoofdstuk 2. Deugdelijk bestuur
- Hoofdstuk 3. Werking van de Vlaamse overheid

TITEL 4. Wijzigings- en slotbepalingen

Het voorontwerp van decreet wordt begeleid door een uitgebreide memorie van toelichting, een nota aan de leden van de Vlaamse regering, een bijlage en twee concordantietabellen. In een eerste tabel wordt een overzicht gegeven van de artikels uit de bestuurlijke decreten (met uitzondering van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid) en welke artikels daarvan overeenstemmen met de artikels in het ontwerp bestuursdecreet. De concordantie tussen het kaderdecreet en het bestuursdecreet is weergegeven in een afzonderlijke tweede tabel.

Het voorontwerp van bestuursdecreet omvat op zich geen 'landbouwelementen'. De SALV wordt wel gevat in dit voorontwerp van decreet door de opname van het bestuurlijk decreet over de oprichting van strategische adviesraden uit 2003.

Advies

[1] De SALV bedankt de administratie van het departement Kanselarij en Bestuur voor de goede wisselwerking en de afstemming tijdens het verloop van het traject groenboek-witboek- voorontwerp van bestuursdecreet. De Raad wijst daarbij bijvoorbeeld naar de hoorzitting en toelichting van de secretaris-generaal van het departement Kanselarij en Bestuur aan de adviesraden over het groenboek op 9 november 2016 en naar de informele overlegvergaderingen die werden gehouden bij de verschillende stappen in het traject.

[2] De Raad is het eens met de doelstelling van het Bestuursdecreet. In de memorie van toelichting bij het voorontwerp staat aangegeven “Twaalf bestaande decreten zijn geëvalueerd en aangevuld met nieuwe bepalingen met het doel de dienstverlening van de overheid kwaliteitsvoller en de interne werking efficiënter te maken”.

De Raad is voorstander van een efficiënte en eenvoudige regelgeving en verwijst daarbij naar zijn advies van 28 oktober 2016 over betere regelgeving⁴. Toen formuleerde de SALV een aantal aanbevelingen voor vereenvoudiging. Een ervan had betrekking op het vermijden van overregulering en de vraag om de eigen wetgeving te coördineren door het samenvoegen van wetten en decreten.

De SALV stelt vast dat het voorontwerp 12 decreten coördineert. Dit is volgens de Raad een goed initiatief.

[3] De Raad waardeert dat het voorontwerp van decreet de positie van een strategische adviesraad helder weergeeft in het landschap van de Vlaamse adviesorganen. De Raad stelt vast dat artikel 1.3, 3° van het voorontwerp vermeldt dat de Vlaamse adviesorganen vallen onder het toepassingsgebied van het bestuursdecreet. Het gaat daarbij meer bepaald om

- de strategische adviesraden⁵;
- de andere raden, commissies, comités, en andere organen, ongeacht de benaming ervan, die voldoen aan elk van de volgende voorwaarden:
  - ze zijn opgericht bij decreet, bij besluit van de Vlaamse Regering, bij besluit van een Vlaamse minister, of bij wet, koninklijk besluit of ministerieel besluit om te adviseren in aangelegenheden die thans tot de bevoegdheid van de gewesten of gemeenschappen behoren;
  - hun opdracht bestaat er hoofdzakelijk in advies te verlenen, ongeacht de benaming ervan, uit eigen beweging of op verzoek;
  - ze verlenen advies aan onder meer het Vlaams Parlement, de Vlaamse Regering, een Vlaamse minister of de Vlaamse administratie.

⁴ SALV-advies Betere Regelgeving, Brussel, 26/10/2016

⁵ Een verduidelijking van 'strategische adviesraden' (SAR) is terug te vinden in de memorie van toelichting. Zowel SAR met rechtspersoonlijkheid, SAR bij de rechtspersoon SERV alsook SAR zonder rechtspersoonlijkheid vallen hieronder.

[4] De SALV is tevreden dat strategische advisering decretaal verankerd blijft, hetgeen ook door de SALV gesteld werd in zijn advies over het Groenboek Bestuur van 16 december 2016.

[5] De mogelijkheid om een advies uit te brengen in een vroege fase van de besluitvorming is een goede zaak. Bij Titel III (Organisatorische bepalingen), hoofdstuk 2 (Deugdelijk bestuur) van het voorontwerp, is er een 'Afdeling 7. Strategische adviesraden' (artikels III.93-III.106) opgenomen.

Artikel III.93 verduidelijkt dat een strategische adviesraad een permanent orgaan is, opgericht bij decreet, dat tot taak heeft om het Vlaams Parlement, de Vlaamse Regering of de individuele ministers te adviseren over strategische beleidsaangelegenheden.

De opdrachten van een strategische adviesraad zijn opgesomd onder artikel III.94 en werden overgenomen uit artikel 4 van het SAR decreet van 18 juli 2003 tot regeling van de strategische adviesraden.

De SALV stelt vast dat het uitbrengen van adviezen over conceptnota's, groen- en witboeken specifiek wordt toegevoegd aan de opdrachten van een strategische adviesraad. De Raad verwijst daarbij naar het artikel III.94, 8° "uit eigen beweging of op verzoek advies uitbrengen over conceptnota's, groen- en witboeken". Dit lid maakte geen deel uit van het artikel 4 maar is nu nieuw toegevoegd.

De Raad vindt dit een goede zaak. Ook hier verwijst de Raad naar zijn advies over het groenboek Bestuur. Daarin stelde de SALV 'Strategische advisering moet op het juiste moment en dat is niet 'as such' vroeg of laat in de besluitvorming'. Met de toevoeging van artikel III.94, 8° komt tegemoet aan deze bemerking. Een advies uitbrengen over een groenboek of een witboek kan gebeuren in een vroege fase tijdens de besluitvorming. Advisering over meer concretere beleidsvoorstellen gebeurt bij ontwerpbesluiten of ontwerpen van decreet. De 2 momenten kunnen volgens de SALV afhankelijk van het dossier beiden nuttig en relevant zijn.

[6] De Raad verwelkomt de mogelijkheid om consultatieopdrachten uit te voeren. De Raad merkt op dat artikel III.104, §3 in een nieuwe regeling voorziet die volgens de memorie van toelichting kadert in de evolutie naar een open interactieve beleidsvoering. Als de Vlaamse Regering de inspraak van de burgers wil verzekeren bij de voorbereiding, de uitvoering of evaluatie van haar beleid, kan ze een consultatie organiseren en aankondigen via het consultatieportaal op de centrale website of ze kan de strategische adviesraad verzoeken om die consultatie te organiseren.

De adviestermijn is in dit geval langer dan 30 dagen en de strategische adviesraad heeft de verplichting in het advies aan te geven welke input er werd ontvangen en hoe de informatie heeft geleid tot een advies.

De Raad is verheugd met dit extra instrument waardoor de expertise binnen de SALV kan worden aangevuld met de kennis van externen. De Raad meent dat dit kan leiden tot nieuwe kansen en opportuniteiten.

Jaarlijks organiseert de Raad een stakeholderevent waarbij het brede werkkterrein van belanghebbenden samen wordt gebracht om over een welbepaald onderwerp kennis op te doen en van gedachte te wisselen. Deze methodiek kan bijvoorbeeld dienen als vertrekpunt voor bredere consultatie.